

DİL BİLGİSİ ÖĞRETİMİNİN AMACI VE ÖNEMİ

Ar. Gör. Dr. Salih Kür ad DOLUNAY*

ÖZ: Dil bilgisi, kısaca bir dili ses, ekil ve cümle yapıları, bakılmadan inceleyip bunlarla ilgili kurallar, tespit eden bir bilim dalı olarak tanımlanabilir. Dil bilgisi öğretimi ise dilin ses, ekil ve cümle yapıları, birtakım yöntemler kullanılarak öğrencilere sezdirme ve bu yolla onların dili etkili, doğru ve düzgün kullanmalarını sağlamak amacıyla yapılan bir süreçtir. Dolayısıyla dil bilgisi öğretimi, anlama ve anlatma becerilerinin öğrencilere etkili bir şekilde kazandırılması için yardımcı ve destekleyici bir alan olarak görülebilir. Nitekim günümüzde uygulanmakta olan İlköğretim Türkçe Dersi (6-8. Sınıflar) Öğretim Programı ve Kurulduğunda dil bilgisinin, diğer dilin dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma temel becerilerini destekleyen kurallar bütünü olduğu belirtilmiştir. Bu bakımdan dil bilgisi öğretimi, birtakım kurallar, ezberletmeyi değil, onların kavratarak anlama ve anlatma becerilerinde kullanabilmeyi hedefler.

Anahtar Kelimeler: Dil bilgisi, dil bilgisi öğretimi, ana dili eğitimi, temel dil becerileri.

The Aim and the Importance of Grammar Teaching

ABSTRACT: Grammar can be briefly defined as a discipline that studies a language in terms of phonetics, form and sentence structures; and determines the rules concerning these. As for grammar teaching, it is a process of enabling students to sense the phonetics, form and sentence structures of a language by making use of particular methods; and carrying out activities which help them use language effectively, accurately and smoothly. Therefore, grammar teaching can be seen as an assistant and supportive field, which helps students to acquire the skills of comprehension and expression in an effective way. As a matter of fact, it is stated in the Curriculum and Guidebook of Primary School Turkish Course (6th to 8th grade) that, grammar is a body of rules supporting the basic skills of a language such as listening/watching, speaking, reading and writing. In this respect, grammar teaching does not aim to make students memorize a set of rules; but it aims to make them understand

* A. Baysal Üni. Eğitim Fak. Türkçe Eğit. Böl. kursaddolunay@hotmail.com

those rules so that they are able to utilize them through skills of understanding and expression.

Key Words: Grammar, grammar teaching, mother tongue education, basic language skills.

Giri

E itim fertler için önemli oldu u gibi milletlerin gelece i aç,s,ndan da önemli bir olgudur. Bu yüzden, günümüzde e itime büyük yat,r,mlar yap,lmakta ve projeler geli tirilmektedir.

Örgün e itim kurumlar,, ülkelerin e itim sisteminde temel vazifesi görür. Bu e itim ö retim kurumlar,nda beden e itimi, resim-i e itimi, matematik e itimi, sosyal bilgiler e itimi ve ana dili e itimi gibi de i ik alanlarda belli ya gruplar,ndaki ö rencilere belli seviyelerde e itim verilir. Bu alanlardan her birinin ö renci için ayr, önemi vard,r.

Bir toplumun de er hükümlerini ve kültürünü ya atan, onu nesilden nesile aktaran dil oldu una göre insan,n sosyalle mesinin ilk ve en önemli art, da ana dili e itimidir (Duman 1998: 413). Dilin, kültürü nesilden nesile aktarmas, onun millet hayat, için ne kadar önemli oldu unu gösterir. Milletlerin varl, ,n, devam ettirebilmesi için sa l,kl, bir kültür aktar,m,na ihtiyaç vard,r. te bu aktar,m,n gerçeikle tirilmesinde de ana dili e itimi küçümsenemeyecek bir yere sahiptir.

Her eyden evvel, ayd,n olman,n ilk art, ana dilini lay,k,yla bilmektir. nsan,n hayatta ba ar,l, olabilmesi için dilini güzel kullanmas,, anlama ve anlatma becerilerinde kendini geli tirmesi, dolay,s,yla iyi bir ana dili ve dil bilgisi e itimi almas, gerekti ini belirten Ergin (1976: 10) bu konuda u aç,klamalar, yapm, t,r:

öAyd,n insan kendi dilini iyi kullanan insan demektir. Hayatta ba ar,n,n ilk art, da, kulland, , dile hakk,yla vâk,f olmak, onu iyice bile bile kullanmakt,r. Onun içindir ki her millette bütün ö retimin temeli millî dilin ö retimidir. Hiçbir millet, çocuklar,n,n yaln,z çevrede ö ren-di i pratik dil ile yetinmez. Her millet onlar, ayr,ca okullar,nda kendi millî dilinin yap,s,n, iyice belleten bir dil bilgisi ö retiminden geçirir. Böylece di er bütün derslerin ve hayatta her sahadaki ba ar,n,n temel art, sa lanm, olur.

Çünkü insan dil ile dü ünür; her eyi dil ile anlar, anlat,r, tasarlar, ifade eder. Di er bütün ö retim alanlar,, di er bütün dersler dil temeli üzerine oturur. Bütün bilgilerin ve ilimlerin mü terek vas,tas, ve aleti dildir. lk ve ortaö retim okullar,nda bütün derslerin ba ,nda temel ders olarak millî dil derslerinin gelmesi bu sebeptendir.ö

Dil bilgisini, bir dilin do ru yaz,l,p okunmas, ve do ru konu ulma-s, usullerini gösteren pratik bir bilgi kolu olarak tarif eden Banguo luona (1990: 19) göre gramer;

öDili iyi kullanma (bon usage) sanat,n, ö retir. Dü ünçe ve duygu-lar, daha düzgün ve tam olarak anlamam,za ve anlatmam,za yard,m eder. Gramer bilgisi sayesinde daha do ru, daha mükemmel dü ünme ye de al, ,r,z. Bu bilgi dil düzeninin koruyucusudur.ö

Dil e itimi, ki iler in dü ünme ve ileti im becerilerini geli tirmeyi amaçlar. Dil yoluyla ileti imin bir yönünü anlatma, öteki yönünü de an-lama olu turur. Bu yüzden bütün ülkelerin e itim sistemlerinde dil e iti-mine, özellikle ve öncelikle ana dili e itimine büyük önem verilir (Kavcar 1998: 12). Ana dili e itiminin önemli boyutlar,ndan birini de dil bilgisi ö retimi olu turur.

Dil bilgisi, k,saca bir dili ses, ekil ve cümle yap,lar, bak,m,ndan inceleyip bunlarla ilgili kurallar, tespit eden bir bilim dal, olarak tarif edilebilir. Dil bilgisi ö retimi ise dilin ses, ekil ve cümle yap,lar,n, birta-k,m yöntemler kullanarak ö rencilere sezdirme ve bu yolla onlar,n dili etkili, do ru ve düzgün kullanmalar,n, sa lamaya yönelik etkinlikler yapma sürecidir.

Dil Bilgisi Ö retimine Yönelik Tart, malar

Dil bilgisi ö retimi, bugün dil ö retiminde tart, lan önemli konu-lardan biridir. Türkiye'nin ve dünya,n de i ik ülkelerindeki ö retim programlar,nda, ana dili ö retimi ile ilgili yaz,lm, kitaplarda, ö renciler ve ö retmenler üzerinde yap,lan anket çal, malar,nda bu konuyla ilgili tart, malar, görmek mümkündür.

Tompkinsø (1998: 511) göre, Amerika Birle ik Devletleri'nde ö -retmenler, veliler ve konuyla ilgili akademisyenler, dil bilgisinin nas,l ve ne zaman ö retilmesi gerekti i hususunda bir fikir birli i içinde de iller-dir. Baz,lar, ilkö retimde gramer ö retimini gereksiz bulurken baz,lar, da onun dil becerileri e itiminde vazgeçilmez bir yere sahip oldu unu dü ünür.

Ülkemizde de dil bilgisi e itimi ve ö retimi zaman zaman tart, ma konusu olmu tur. Mesela, Be ir Gö ü (1978: 339) ülkemizde dil bilgisi ö retiminin önemli bir problem oldu unu u sözleriyle ifade etmektedir:

öOkullar,m,zda dil bilgisini, ö retmen ve ö rencilerimiz sevimsiz görmekte dirler; bu yüzden, kimi s,n,flarda [bu ders] okutulmamaktad,r. Kimi ö retmenler de eskimi bir anlay, la, ana dili derslerini dil bilgisi kurallar,n, inceleme ve ezberlemeye özgü k,lmaktad,r. Bizde dil bilgisi-

nin önemi, niçin ve ne ölçüde okutulması, gerektiği, bugün de açıkla, a kavu turulması, gereken bir sorundur.ö

Ülkemizde yapılan bir çal, mada (Onan 2005: 726-737) ise ilkö -retim ikinci kademedeki Türkçe öretiminde, dil yapılar, n, n, örencilerin dinleme ve okuma becerilerini geli tirmedeki i levleri ele al, nm, ve Türkçenin dört temel dil yapı, s, n, n (söz dizimi, fonetik, semantik ve morfoloji) gerek anlama sürecine zemin haz, rlama, gerek anlama becerilerini geli tirme aç, s, ndan pek çok i levi bulundu u tespit edilmi tir.

İlköretim okullar, nda dil bilgisi ö retimi, örencilerin ana dillerini etkili ve güzel bir ekilde kullanmayı, örenip anlama ve anlatma becerilerini kazanarak birbirleriyle ve içinde ya ad, klar, çevreyle ileti im kurmalar, n, amaçlar. Ba ka bir ifadeyle dil bilgisi ö retimi örencilerin dinleme, konu ma, okuma ve yazma becerilerinin geli tirilmesinde yar, d, mc, ve destekleyici bir alan olarak de erlendirilebilir.

Sinano lu (1958: 438-439), dil bilgisini, ödo ru konu mak ve yazmak sanat, ö olarak tarif eder. Ona göre temel edebiyat eserlerini okullardan ba layarak hayatlar, boyunca okuyanlar, yaln, z hissî, fikrî veya zihnî e itimlerini sa lamak ve geli tirmekle kalmaz, ayn, zamanda dil duygular, n, ve anlat, yeteneklerini de geli tirmi olurlar. Ancak edebiyat eserlerine gerçekten nüfuz edebilme imkânlar, n, sa layan sanat, n da dil bilgisi sanat, oldu unu ifade etmek gerekir. Burada dil bilgisinin ba ka bir aç, dan da önemli oldu u görülür. Kültürlü veya kültürsüz her insan, n kendine göre bir dü ünme ve dü ündüklerini ifade etme tarz, vard, r. Bu yüzden her fert, ba ,na buyruk b, rak, l, rsa ister istemez genelle mi olan anlat, ekilerinden az da olsa ayr, l, r. te temel edebiyat eserlerinin okutulması, ile birlikte dil bilgisi ö retiminin yapılmamas, her topluluk için son derece önemlidir; çünkü bu suretle dil düzeninin korunması, sa lanm, olur (Sinano lu 1958: 438-439). Dil düzeni bozuldu u takdirde insanlar, n birbirleriyle tam ve do ru olarak anla mas, gerçekle emez.

Dil bilgisi ö retimi sayesinde örenciler ana dillerini do ru kullanma bilincine ula mal, ve dil bilgisinden yararlanarak her zaman etkili bir ileti im gerçekle tirebilmelidirler. Bu aç, dan bak, ld, , nda dil bilgisi ö retiminin, etkili ileti imin temelini olu turma gayreti içinde oldu u görülür. Nitekim dil bilgisi ö retiminin esas gayesi, bilinçalt, ndaki dil bilgisini bilinç seviyesine ç, kard, ktan sonra ileti im s, ras, nda kullan, ma koyabilmek ve örencilerin, bilinmeyen dil kurallar, n, n fark, na varmalar, r, n, sa lamakt, r. Böylece, örenciler etkili bir ileti im kurabilirler (Sezer-O uzkan vd. 1991: 229-230).

Çocuklar,n konu may, ana dillerinin yap,s,n, ve gramerini sezerek ö rendikleri bilinen bir gerçektir. Fark,nda olmadan gerçekte en bu süreç, çocuklar anaokuluna girinceye kadar neredeyse tamamlanm, olmaktadır. Buradan hareketle dil bilgisi ö retiminin amac,, ana diliyle ilgili ve sezgiyle ö renilmi bilgiyi aç,k hâle getirmektir, denilebilir (Tompkins 1998: 512).

Bu noktada u hususun vurgulanmas, yerinde olacaktır,r: Fertler, dil bilgisi e itim ve ö retimiyle kazanacaklar, bilgi ve becerilerden, i ve meslekleri ne olursa olsun, hayat boyu faydalanacaklard,r. Hatta hayat,n, dili ve kalemiyle kazanan gazeteci, spiker, sunucu, air, yazar gibi baz, meslek erbab,, konu urken ve yazarken dil bilgisi konusunda hata yapmamak için iyi bir diksiyon, iyi bir Türkçe ve dil bilgisi e itimi almal,d,r. Bu konuda yeterli e itim almam, kimselerin yapt,klar, hatalar, her gün gazete ve televizyonlarda veya okudu umuz kitaplarda görmek mümkündür.

Türkçe konusunda hassas ve dikkatli okuyucular,n bazen kitap okurken kar ,la t, , dil bilgisi hatalar,na, Agâh S,rr, Levend y,llar önce temas etmi tir. Levend (1973: 62), bir yaz,s,nda büyük ve önemli yazarlar,n eserlerinde zaman zaman dil bilgisi hatalar,yla kar ,la man,n mümkün oldu unu, ancak bu hatalar,n pek göze çarpmad, ,n, ifade eder. Levendø göre büyük yazarlar, anlat,mda gösterdikleri ustal,k, üsluplar,ndaki canl,l,k ve k,vrakl,kla bu kusurlar, örtmesini bilirler; bu seviyeye yükselmemi olanlar,n yaz,lar,nda ise bu kusurlar göze batır. te bu bak,mdan dil bilgisi, yaz, hayat,nda ba ar,n,n ilk art,d,r. Yazar, yanl, laradü mekten korur.

Sosyal bir varl,k olan insan, bir çevre içine do ar ve o çevre içinde büyür. nsan, sosyal çevreden tecrit etmek mümkün de ildir. nsan toplumla birlikte var olur. Toplumun yap,ta , olan fert, toplumla ileti imini dil sayesinde kurar. Bu bak,mdan dil, fert aç,s,ndan son derece önemlidir. Okula gelinceye kadar sosyal çevresindeki dille konu an ki inin, okula ba lad,ktan sonra da al, t, , ve kulland, , dilin birtak,m a ,z özelliklerini b,rakmas, zor olacaktır,r. te dil bilgisi ö retiminin gayelerinden biri de okula ba layan ö rencilerin bu a ,z özelliklerini gidermeye çal, mak ve standart dilin özelliklerini ö renciye kazand,rmaktır,r.

Bar,n ve Demir (2008: 4), dil bilgisi ö retiminin önemi üzerinde durarak u hususlar, dile getirmi lerdir:

öBa ar,l, bir dil bilgisi ö retimi, dört temel dil becerisinin kazand,- r,lmas,na, kulland, ,m,z dile ili kin yanl, lar,n azalt,lmas,na, zihnin geli mesine, iyi bir ileti im kurmaya, dile ili kin öz güvenin ve ho görünün

kazan, lmas, na, bir yabanc, dilin daha rahat ö renilmesine yard, mc, olmaktadır. üphesiz, ana dilinin dil bilgisini iyi bilmeyen bir kimsenin ba ka bir dili tam ö renebilmesi mümkün de ildir. Kulland, , m, z dile ait yanl, lar da ancak dil bilgisi kurallarıyla kar, la t, r, l, r, sa belirlenir ve düzeltilebilir. nsanlarla olan ileti imin sa l, kl, ve etkili olabilmesi de dili do ru bilmeye ve iyi kullanmaya ba l, d, r. ö

Bugün art, k yerini yeni bir programa b, rakan 1981 tarihli Türkçe E itim Program, ında da bu konuyla ilgili önemli aç, klamalar bulunmaktadır. Ad, geçen Program (1982: 5-6) göre,

öÇocuklar, ana dillerini önce kulaktan, ya ayarak ö renirler. Ana baba ve yak, n çevreden ö renilen bu dil, dilin ana kuralları, na uygundur. Çocuk çe itli bölgelerde birbirine göre pek az özellik gösteren bu kurallara fark, nda olmadan uyar; dilini kurallara uygun olarak kullanma becerisini yine fark, nda olmadan kazan, r. İlkö retim döneminde okul, dil ö renimini önce bir sistem içine sokar ve yava yava ö rencilere dilin kuralları, n, sezdirir; onları, n, dillerini bu kurallara uygun olarak kullanmaları, nda bir bilince varmaları, n, sa lar. Ö renci bu bilinci kazandıktan sonrad, r ki dile sayg, duyar. Dili kullanmada özen gösterir. Giderek, dilimizin özellik, incelik ve güzelliklerini sezip dilini sever. ö

Günümüzde uygulanmakta olan İlkö retim Türkçe Dersi (6-8. S, -n, flar) Ö retim Program, ve K, lavuzunda dil bilgisi, ayr, bir ba l, k alt, nda ele al, nm, t, r. Programda (2006: 7-8) dil bilgisi, öbir dilin dinleme/izleme, konu ma, okuma, yazma temel becerilerini destekleyen kuralları bütünüö ekinde tarif edildikten sonra dil bilgisinin önemi ve ö retiminin nas, l yap, lması, gerekti i hususunda aç, klamalara yer verilmiştir:

öÖ renci aç, s, ndan Türkçenin yap, s, n, olu turan ve i leyi kuralları, n, tanımlayan bilgilere sahip olmak oldukça önemlidir; ancak daha da önemli olan bu kuralları, n konu ma, yazma, dinlemeyle ilgili dil etkinliklerinde uygulanması, d, r. Dolay, s, yla dil bilgisi ö retimi kuramsal bilgilere de il, uygulamaya dayanmalı, d, r. Bu amaçla dil bilgilerinin ö retiminde, kuralları, n verilmesinin yanı, nda, bu kuralları, n kelime, cümle ve metin düzeyindeki uygulamaları, amaçlanm, t, r. ö

Programda (2006: 8) dil bilgisi konuları, n, n di er dil becerileri ile ili kilendirilmesi gerekti i belirtilmektedir. Dil bilgisi ö retiminin Türkçe ö retiminde temel dil becerilerini destekleyici nitelikte olması, onun önemini ortaya koymaktadır.

Dil bilgisi ö retimi yap, l, rken ö rencilere ana dilinin do ru anlaş, lması, ve do ru kullan, lması, için gerekli olan kuralları ö retilir. Ancak,

bir dilin kurallar,n, ö renmek, o dili ö renmek anlam,na gelmez. Bir dil, okuyarak ve dinleyerek anlayabilmekle; konu arak ve yazarak anlatabilmekle ö renilmi say,l,r. Bu sebeple, dil bilgisi kurallar,, anlama ve anlatma faaliyetlerinde yard,mc, bilgi olarak ö retilmelidir (Sezer-O uzkan vd. 1991: 249). Dolay,s,yla dil bilgisi ö retimi, yukar,da da belirtildi i gibi anlama ve anlatma becerilerinin ö rencilere etkili bir ekilde kazandı,r,lmas, için yard,mc, ve destekleyici bir alan olarak görülebilir. Bu bak,mdan dil bilgisi ö retimi, birtak,m kurallar, ezberletmeyi de il, onlar, kavratarak anlama ve anlatma becerilerinde kulland,rabilmeyi hedefler.

Demirel (2002: 114), dil bilgisi ö retiminin amaçlar,n, k,saca üç madde hâlinde belirtmi tir. Buna göre dil bilgisi ö retimi;

1. Ö rencilerin bilinçalt, yap,lar,n, bilinç seviyesine ç,karmay, ve bunlar, kullan,m alan,na getirmeyi,
2. Dilin i leyi düzenini ö rencilere kavratmay,,
3. Ö rencilerin bir ileti im arac, olarak dili do ru ve etkili bir biçimde kullanmalar,n, sa lamay, amaçlar.

Dil bilgisi e itimi ve ö retimi teorik bilgiler vermez ve vermeme-lidir. Amaç, ö renciye birtak,m tan,malar ve kurallar belletmek de olamaz. Bu ö retim sayesinde birey; ana dilinin canl,l, ,n,, anlat,m gücü ve imkânlar,n, görerek ondan sözlü ve yaz,l, anlat,mda yeterince yararlanabilmelidir. Böylece bilginin kayna , olan cümle kavranarak cümleyi olu turan kurucular, kelime gruplar,, kelimeler ve sesler tan,nmal,d,r. Ö renciler Türkçenin kullan,l, ,n, ö renerek dilin birimleriyle anlam aras,ndaki ilgiyi kavramal,; sa lam anlat,m,n ne oldu unu sezerek dili o yönde kullanmaya yönelmelidirler (Sa ,r 2002: 32). Bu ekilde yap,lan bir Türkçe ve dil bilgisi ö retimi ancak o zaman amac,na ula m, olacakt,r.

Özcan Ba kan (2006: 153), dil ö retiminde dil bilgisinden ancak ö renilen dille ilgili birtak,m yanl, l,k ve aksakl,klar, gidermek amac,yla yararlan,labilece i görü ündedir:

öDil bilgisinin yarar,, olsa olsa, bir kez dil ö renildikten sonra, arada belirmi olabilecek pürüzlerin düzeltilmesi ve aksakl,klar,n onar,l,mas, bak,m,ndan dü ünülebilir. Özellikle yaz, dilinde yap,lmas, olanakl, uzun ve karma ,k cümlelerde, sözcükler aras,ndaki ba lant,lar,n iyice belirtilmeyi i sonucunda ortaya ç,kacak cümle dü üklüklerini yakalama bak,m,ndan belli bir duyarl,l,k, gözlem verebilece i için dil bilgisinden yararlan,labilir.ö

Yukar,da da belirtildi i gibi ilkö retim okullar,nda, Türkçe dersleriyle ö rencilerin konu ma, yazma, okuma, anlama yönlerinden geli me-

leri ve gerekli al, kanl,klar,, becerileri kazanmalar, istenildi ine göre dil bilgisi ö retimi, bir amaç de il ancak amaca varabilmek için yararlan,la-cak, dille ilgili bir çal, ma alan,d,r. Çocuk, okula gelinceye kadar dilini nas,l dinleyerek, konu arak ö renmi se bundan sonra da yine dinleyerek, konu arak, yazarak, okuyarak ö renmelidir. Bu arada dil bilgisinin yar-d,m,, çocu un fark,nda olmadan kulland, , birtak,m kurallar, sezerek dili kullanmada güven kazanmas,; konu ma, yazma s,ras,nda kendi kendisini kontrol imkân, elde etmesi eklinde olacakt,r. Bunun için bu derste, kural ezberleme yerine dil yanl, lar,n, düzeltme, dili kullanma ile ilgili al, kan-l,klar, beceriler kazand,rma önemlidir (Öz 2001: 259). Dolay,s,yla Türkçe ö retmenlerinin, derslerinde yapacaklar, e itim ve ö retim faaliyetle-rinde dil bilgisinin amaç de il, araç oldu unu unutmamalar, gerekmektedir.

Dünyada son y,llarda e itim alan,nda önemli geli meler olmu ve buna paralel olarak da ülkemizdeki ö retim programlar,nda birtak,m de i iklikler yap,lm, t,r. Buna göre ülkemizde geleneksel e itim yakla-m,lar, terk edilerek yap,land,r,c, yakla ,m, temel alan yeni ö retim prog-ramlar, haz,rlanm, t,r. Mesela 2004 Türkçe (1-5. S,n,flar) Ö retim Prog-ram,nda bu yakla ,m,n temel al,nd, , görülmektedir (Güne 2009: 2-3). Yap,land,r,c, yakla ,ma göre dil bilgisi ö retiminin amaç, ödil ve zihinsel beceriler ile ileti im, etkile im ve kavram geli tirmeo olarak belirlenmi -tir. Ba ka bir deyi le dil bilgisi ö retiminin amaç de il, çe itli becerileri geli tirmek için araç oldu u kabul edilmektedir. Buna ba l, olarak da dil bilgisi ö retimi yararlı,, aç,k, i levsel olmal,, dinleme, konu ma, okuma ve yazma becerilerini geli tirmelidir. Bu yüzden de dil bilgisi ayr, bir ö renme alan, olarak de erlendirilmemektedir (Güne 2009: 16).

Dil bilgisi ö retimine yönelik de i iklikler sadece ülkemizde ol-mam, t,r. Yap,land,r,c, yakla ,ma ba l, olarak birçok geli mi ÷lkede dil bilgisi ö retiminin tekrar gözden geçirildi i, birtak,m dil bilgisi konular,-n,n programlardan ç,kar,ld, , görülmektedir. Mesela dil bilgisi ö reti-minde öen a ,r uygulamalara sahipö oldu u söylenen Fransa'da bile önemli de i ikliklere gidilmi , baz, dil bilgisi konular, ilkö retim prog-ram,ndan ç,kar,larak orta ö retim ve üniversite programlar,na al,nm, t,r. Yukar,da da söyledi imiz gibi bu konuda ülkemizde de baz, de i iklikler yap,lm, ve dil bilgisi, Türkçe (1-5. S,n,flar) Ö retim program,nda ayr, bir ö renme alan, olarak ele al,nmam, , di er alanlar içerisine da ,t,lm, -t,r. İlkö retimin birinci kademesinde dil bilgisi kural ve ilkelerinin sezdi-rilmesi yolu benimsenmi tir (Güne 2009: 16).

Sonuç

Türkçe ö retmenleri, dil bilgisi ö retiminin amaçlar,n, iyice özümsemeli ve derslerinde bu amaçlar çerçevesinde ve özellikle yapılandırıl, dil ö retim yaklaşım,n, temel alarak hareket etmelidirler. Çünkü dünyadaki son gelişmeler eğitim alan,nda geleneksel yaklaşımlar,n yerine yapılandırıl, dil ö retim yaklaşım,n tercih edildiğini göstermektedir. Değerli araştırmacılar,n yukarıda verilen görüşlerinde de esas olarak dil bilgisi ö retiminin bir amaç değil ö rencilere dört temel dil becerisini kazandırmada yararlanılabilecek bir alan olarak değerlendirildiğini görülmektedir.

KAYNAKÇA

- BANGUO LU, Tahsin (1990), *Türkçenin Grameri*, Türk Dil Kurumu Yayınları,, Ankara.
- BARIN, Erol-DEMİR, Celâl (2008), *Türk Dil Bilgisi 2: Biçim Bilgisi*, 1. Bask., Öncü Kitap, Ankara.
- BAKAN, Özcan (2006), *Yabancı Dil Öğretimi- İlkeler ve Çözümler*, Multilingual, İstanbul.
- DOLUNAY, Salih Kürşad (2009), *İlköğretim İkinci Kademedeki Zaman Ekleri ve Fonksiyonları, İlköğretim*, (Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yayınlanmamış Doktora Tezi), Ankara.
- DUMAN, Asiye (1998), "Neden Türkçe Öğretimi?", *Türk Dili*, S. 557, s. 413-415.
- ERGEN, Muharrem (1976), *Türk Dili Dersleri I*, Millî Eğitim Bakanlığı, Devlet Kitapları,, İstanbul.
- DEMREL, Özcan (2002), *Türkçe ve Sınıf Öğretmenleri için Türkçe Öğretimi*, PegemA Yayıncılık, Ankara.
- GÖRÜŞ, Beşir (1978), *Orta Dereceli Okullarda Türkçe ve Yazın Eğitimi*, Kadıköy Matbaası,, Ankara.
- GÜNEŞ, Firdevs (2009), "Türkçe Öğretiminde Günümüz Gelişmeleri ve Yapılandırıl, Yaklaşım", *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, C. 6, S. 11, s. 1-21.
- KAVCAR, Cahit (1998), "Türkçe Öğretimi ve Sorunlar", *Dil Dergisi*, S. 65, s. 5-18.
- LEVEND, Ağâh Sırrı, (1973), *Dil Üstüne*, Türk Dil Kurumu Yayınları,, Ankara.
- MEB (1982), *Temel Eğitim Programı*, (1. Türkçe Eğitimi, 2. Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi), Millî Eğitim Basımevi, İstanbul.
- MEB (2006), *İlköğretim Türkçe Dersi (6, 7, 8. Sınıflar) Öğretim Programı*, MEB Devlet Kitapları, Müdürlüğü, Ankara.
- ONAN, Bilginer (2005), *İlköğretim İkinci Kademe Türkçe Öğretiminde Dil Yapıların, Anlama Becerilerini (Okuma/Dinleme) Geliştirmedeki Rolü*, (Gazi

- Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yayınlanmam, Doktora Tezi), Ankara.
- ÖZ, M. Feyzi (2001), *Uygulamalı Türkçe Öğretimi*, Ankara, Yayınlanmam, Ankara.
- SAĞIR, Mukim (2002), *İlköğretim Okullarında Türkçe Dil Bilgisi Öğretimi*, Nobel Yayınları, Ankara.
- SEZER, Ayhan-Ouzkan, Ferhan-Özdemir, Emin-Gözübüyük, Bekir (1991), *Türk Dili ve Edebiyatı Öğretimi*, (Ed. Bekir ÖZER), Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları, Eskişehir.
- SANANLU, Samim (1958), *Dilbilgisinin Önemi*, *Türk Dili*, S. 81, s. 438-440.
- TOMPKINS, Gail E. (1998), *Language Arts: Content and Teaching Strategies*, 4th Edition, Prentice-Hall. Inc., New Jersey.